

Çocuk İhmali ve İstismarı

Veli Sunumu

Çocuk İhmali nedir?

- İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması (**SORUMLULUK**) veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır.

ihmal çeşitleri nelerdir?

- Fiziksel ihmal
- Eğitimsel ihmal
- Duygusal ihmal

Fiziksel ihmial nedir?

Fiziksel ihmial nedir?

Böyle ihmal görülmedi

**ARAÇTA UNUTULAN
BEBEK HAYATINI
KAYBETTİ**

Fiziksel ihmal nedir?

- Çocuğun temel sağlık, beslenme, temizlik, kıyafet, bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması, uzun süre yalnız bırakılması vb.

Eğitimsel ihmal nedir?

- Çocuğun, okula gönderilmemesi
- Yeteneklerini geliştirme imkanı verilmemesi
- Ders çalışmasına uygun ortam sağlanmaması
- Öğrenmesine yardım etme, ders araç ve gereçlerin temini,
- Okula ulaşım
- Okul ve öğretmenle iletişim vb.

Duygusal ihmal nedir?

Duygusal ihmal nedir?

- Çocuğa yetersiz ilgi ve Őefkat göstermek
- Nitelikli zaman geçirmeme
- Dinlememe
- Sosyal çevreden mahrum etme (oyun, etkinli vb)

İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk istismarı nedir?

0-18 yaş grubundaki çocuğun;

- ✓ Sağlığını,
- ✓ Fiziksel gelişimini,
- ✓ Psiko-sosyal gelişimini

(bilerek veya bilmeyerek olumsuz etkileyen her türlü hareket ve kötüye kullanımı)

“ÇOCUK İSTİSMARI” denir.

İstismar çeşitleri nelerdir?

- Fiziksel istismar
- Duygusal istismar
- Ekonomik istismar
- Cinsel istismar

Fiziksel istismar

- Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir
- Kullanılan şiddet; bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir
- En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

ÇANKAYA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Duygusal İstismar

- Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır
- Kıyaslama, korkutma, yıldırma, lakap takma, azar, başarı beklentisi baskısı, utandırma, alay, tehdit etme, küsme vb.
- Tanımlanması en zor ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür

Duygusal İstismar Çeşitleri

- Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme,
- Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme,
- Kısacası temel duygunun karşılanmaması (SEVGİ, AİT OLMA, DEĞERLİ HİSSETME, MUTLULUK, BAŞARI VB.)

Belirtileri/Sonuçları

- Dünyaya karşı belli bir ilgisizlik
- Depresif ve pasif davranış
- Karşısındakine çok ihtiyatlı yaklaşmak
- Kendine güvensizlik
- Korku
- Küçük yaşlardaki davranışlara dönüş

Ekonomik İstismar

Ekonomik İstismar

- Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz emek olarak çalıştırılmasıdır.

© srinivaspobbili.com

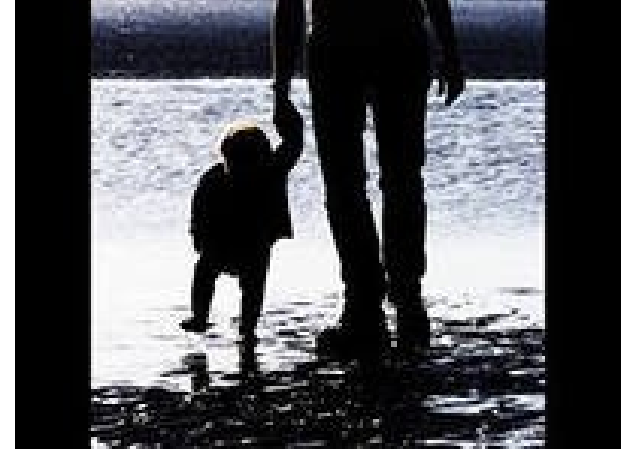

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- ???????

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- İstismarcıların %96'sı erkek
- %63,5'u çocuğun tanıdığı,
- Hatta %25'nin de ensest dediğimiz 1. ve 2.derece akraba olduğu belirlenmiştir.

CİNSEL İSTİSMARA MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YAŞA GÖRE DAĞILIMLARI İNCELENDİĞİNDE;

kurbanların %70'ini küçük yaş
grubu oluşturmaktadır.

Cinsel istismarcı kim olabilir? Ya da kurbanın ailesinden biri

Ensest

- Kanunen evlenmelerine izin verilmeyen iki kişi arasındaki cinsel ilişkiye verilen isimdir.
- Anne-oğul, baba-kız, erkek kardeş-kız kardeş
- Üvey baba ve üvey kardeş
- Amca Dayı gibi bir akraba ile

Ensest, cinsel istismarın en çok görülen ve en kabul edilemez biçimidir.

Cinsel istismar

“Cinsel istismarın mutlaka *şiddet* içermesi gerekmez”

“Cinsel istismarda çocuğun *rızasının* olup olmadığına bakılmaz”

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler

- Cinsel istismara bağlı duygusal ve davranışsal belirtiler yaşa göre değişebilir

Cinsel İstismara Uğrayan Çocuklarda Ortaya Çıkabilecek Belirtiler

- Cinsel içerikli konulara aşırı ilgi ya da bunlardan aşırı kaçınma
- Uyku sorunları, kabuslar
- Depresyon ya da aile/arkadaş ilişkilerinde içe kapanma
- Tahrik edici davranışlar
- Bedeninin kirli ya da zarar gördüğü şeklindeki söylemler, ya da genital organlarında bir sorun olduğu düşünceleri
- Okul devamsızlığı ya da kurallara uymama
- Aşırı ketum tavırlar
- Çizim, oyun ve fantezilerinde cinsel saldırganlık öğeleri
- Aşırı sinirlilik, agresyon
- İntihar düşünceleri / girişimleri
- Tekrar edici olumsuz düşünceler

NEDEN ÇOCUKLAR

- Çocuğun merak duygusunun fazla olması
- Çocuğun sevgi ve ilgi ihtiyacının fazla olması
- Erişkinler tarafından kolay yönlendirilebilmeleri ve savunmasızlıkları
- Olayı gizleme eğilimlerinin fazla olması
- Olayı anlatmada güçlük çekmeleri
- Fiziki acıdan güçsüz olmaları
- Çocukların anlattıklarına inanılmaması
- Bazı toplumlardaki yanlış inanışlar(AIDS'ten korunmak için)
- Ayrımcılık ve etnik farklılıklar(özellikle savaş zamanı)
- Sokakta çalışmaları ve yaşamaları

Çocuklar yaşadıklarını neden anlatmak istemezler...

- Kendilerine inanılmayacağından korkarlar.
- Başlarının belaya gireceğinden korkarlar.
- İstismarcının tehditlerinden korkarlar.
- İstismarcıyı korumak isteyebilir, sevebilir ama yaptıklarını sevmezler.

Çocuklar yaşadıklarını neden anlatmak istemezler...

- Nasıl anlatılacağını bilmeyebilirler.
- Cinsel davranışların yanlış olduğunu bilmeyebilirler.
- Anne-baba ve diğer yakınlar tarafından başlarına gelen kötülüğe karşı kendilerini koruyamadıkları için suçlanmaktan ve ağır biçimde cezalandırılmaktan korkarlar
- Arkadaşları tarafından dışlanabileceklerinden korkarlar.

Çocuklar yaşadıklarını neden anlatmak istemezler...

- Gammaz olarak adlandırılmak istemezler.
- İyi çocukların cinsellikle ilgili sözcükleri kullanmasının doğru olmadığı söylenmiştir.
- Büyüklerle (otorite figürleriyle) cinsel konuları konuşmaktan utanırlar, korkarlar.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar
- Sadece çekici,tatlı,güzel, açık giyinen çocuklar;onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif;yaramaz çocuklar İstismara maruz kalır
- Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş olunuz.

Doğrular

- Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- Çocukların görünüşü yada davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olayları provoke etmekten dolayı çocuklar asla suçlanamazlar
- Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.

Cinsel İstismar ile İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra,parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir:Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol,bir arkadaş yada akrabanın evi, çocuğun kendi evidir. Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda,oyun zamanları , banyo zamanı yada yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Çocuklar kötü görünömlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.
- Cinsel istismar vakaları her yerde yaşanmaz, bazı kültürlerde, ölkelerde yaşanır.

Doğrular

- Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı,normal görünöşlü biridir.Genellikle 20-45 yaş arası evli sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen bir aile babasıdır.
- Cinsel istismara her kültürde,her ölkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır.Kız çocuklarda **ensest**, erkek çocuklarda ise **pedofil** diğer istismar türlerinden daha sık rastlanmaktadır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.

Doğrular

Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar...
“Hayattaki en kötü şey hafızayı değiştirememenizdir.”
sözleri,çocukluğunda cinsel istismara uğramış bir yetişkine aittir.

**Çocuklarımızı cinsel istismardan korumak için
nasıl güçlendirebiliriz?**

1. Cinsellik konusunda çocuklarınızı bilgilendirin.

- Gelişim dönemlerine uygun bilgiler verin.

2-Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- Kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırmak, oradan uzaklaşmak
- İnşaatlarda, boş, terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini,
- Ailenden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmemesi gerektiğini öğretin.
- Tanımadığı kişilerden, yiyecek, içecek ve hediye almamaları gerektiğini söyleyin.

2-Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- MSN ve Facebook'ta özel görüntülerinizi paylaşmayın, Sanal ortamlarda tanımadığınız insanlarla arkadaşlık yapmayın.

3-Bedenlerini korumayı öğretin;

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu,

Özellikle iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin çok **özel bölgeler** olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.

VÜCUDUN SENİNDİR, ONU KORU

"Vücudumuz bize aittir. Vücudumuzu korumak hem sorumluluğumuz hem de hakkımızdır."

VÜCUDUMUZU KORUMANIN BİR ÇOK YOLU VARDIR

BİSİKLETE BİNERKEN KASK TAKMAK

DİŞLERİNİ FIRÇALAMAK

UYGUN ELBİSELER GİYMEK

BESLEYİCİ GIDALAR YEMEK

AŞILANMAK

AZARLAMAYA, İTİLMEMEYE KARŞI KENDİMİZİ KORUMAK

GEREKTEĞİNDE İLAÇ ALMAK

DOKUNMAK

Dokunmak birbirimizle iletişim kurmanın önemli bir yoludur.

Dokunmanın "iyi dokunma" ve "kötü dokunma" olmak üzere iki şekli vardır.

Vücudumuzun özel yerleri nelerdir?
Bir başkasının görmesini ve dokunmasını istemediğimiz yerlerimizdir"

İYİ VE KÖTÜ DOKUNMALAR

İYİ DOKUNMALAR KÖTÜ DOKUNMALAR

İYİ DOKUNMALAR
Ailemizin, arkadaşlarımızın ve diğer tanıdıklarımızın bizi önemseydiğini anlatır

İyi dokunmalar kendimizi iyi ve emniyette hissetmemize sağlar.

KÖTÜ DOKUNMALAR : Kendimizi kötü dokunmalardan korumak zorundayız. Kötü dokunmalar kendimizi öfkeli ve kirli hissetmemize neden olur.

Yakın arkadaşlar, güvendiğin kişiler, komşular, okul veya spor aktivitelerinden tanıdığın kişiler veya herhangi bir yabancı sana kötü dokunabilir.

Sana "bu bir sır, aramızda kalsın, sakla" diyebilirler.

Hediyeler verebilirler.

Ya da seni korkutabilir veya şantaj yapabilirler.

Biri sana kötü dokunduğunda kendini şöyle hissedebilirsin:

Olanların sorumlusu sen olmadığın için kendini suçlu veya değersiz hissetme. Asıl sorumlu sana dokunan kişidir

Vücudunu korumak için neler yapabilirsin?

Ailen, öğretmenin veya arkadaşın gibi sana yardım edebileceklerini, seni dinleyecek birine anlat

"Hayır", "Yapma", "Dur" de

Karşı koy ve sertçe it

Saldıran kişiden kaç, uzaklaş

Bağır, çığlık at, yardım iste

Eğer biliyorsan savanma tekniklerini kullan

GELECEKTE SAĞLIKLI OLMAK İÇİN BEDENİNİ VE AKLINI KORU

Grafikler: Jayamini de Silva
Sri Lanka, National Child Protection Authority'nin izni aile adapte edilmiştir.

Çocuk ve Bilgi Güvenliği Derneği
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Koruma Birimi (AÇOK)
e-posta: bilgi@cbgd.org
web: cbgd.org
tel. 0312 595 72 90

3-Bedenlerini korumayı öğretin;

- ..senin denize girerken mayo ile örttüğün bölgelerin özel bölgelerindir.

3-Bedenlerini korumayı öğretin;

Dokunulmayı reddetmeyi ve sınırlar koymayı öğretin:

Çocuğunuza bedeninin kendisine ait olduğunu, ellenmek veya öpölmek istemiyorsa buna **hayır deme hakkının** olduğunu öğretin.

'Hayır' diyebilme yöntemleri

HAYIR	"Hayır", "Hayır teşekkürler" "Hayır olmaz"
MAZERET BİLDİRME	"Hayır teşekkürler, sigara dumanından çok rahatsız oluyorum, beni öksürtüyor."
ATLATMA	"Hayır, teşekkürler, şimdi değil."
KONUYU DEĞİŞTİRMEK	"Hayır teşekkürler, ben bir bardak su alabilir miyim?"
HAYIR TEKRARI	"Hayır içmiyorum. Hayır teşekkürler."
YÜRÜYÜP GİTMEK/ ORTAMDAN SAKINMAK	"Hayır" de ve ortamı terk et.

İyi Dokunma - Kötü Dokunma

- Çocuğumuza, kimlerin kendisine dokunabileceğine, öpebileceğine ve sarılabileceğine kendisinin karar verme hakkının olduğunu bilmesini sağlamalıyız
- Herhangi birinin uygunsuz bir şekilde dokunması halinde yapabileceklerini öğretmeliyiz.

iyi Dokunma

- Sevdiğin kişilerin sarılması ve öpmesi güzel bir şeydir
 - Uyandığında annenin sana sarılması ve öpmesi
 - Babanın iyi geceler dilemek için sarılması ve öpmesi
 - Anneanne ve dedenin ziyarete geldiklerinde herkesin birbirini kucaklaması ve öpmesi

Kötü Dokunma

- Kendini rahatsız hissetmene neden olan dokunmalar genellikle kötü dokunmalardır.

Kötü Dokunma

Canını acıtan dokunma kötü dokunmadır.
İstemediğin halde sana dokunulursa bu bir kötü dokunmadır.

- Dokunma seni korkutuyor ve sinirlendiriyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu hiç kimseye söylememeni istiyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu başkasına söylersen sana bir zarar vereceğini tehdidinde bulunuy bu bir kötü dokunmadır.

Kötü dokunma olursa çocuklar kendilerini nasıl hissedebilir ?

Biri sana kötü dokunduğunda kendini şöyle hissedebilirsin:

Olanların sorumlusu sen olmadığın için kendini suçlu veya değersiz hissetme Asıl sorumlu sana dokunan kişidir

4-Yardıma istemeyi öğretin:

- Biri onlara kötü,rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardıma istemeyi öğretin.
- Etkili aile içi iletişim işinizi kolaylaştıracaktır.

4-Yardıma istemeyi öğretin:

- Ona doğru gelmeyen şeyleri size rahatlıkla söyleyebileceğini ifade edin. Bazen çocuklarımızın olayları abarttığını düşünürüz ne olursa olsun söylediklerini kulak ardı etmeyin.
- Çocuklar bu konularda çok ender yalan söylerler.

5-Her zaman sır saklanmayacağını öğretin

Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini öğretin.

Bu bilgileri çocuğa verirken çok dikkatli olmamız gerekmektedir.

- Çünkü panik havasında sıkça yapılan hatırlatmalarla verilen bilgiler çocukları insanlardan korkan, her Őeye Őüpheyle bakan saplantılı kişilikler haline getirebilmektedir.

Çocukları bilgilendirirken aşağıdaki kaynaklardan yararlanabilirsiniz.

KAYNAKLAR:

- 1-ÇOCUKLARA YÖNELİK CİNSEL TACİZ VE KORUYUCU EĞİTİM- Prof. Dr. Turan Akbaş/Prof. Dr. İsmail Sanberk (Karahan Kitabevi)**
- 2-BANA BİR ŞEYLER OLUYOR (Erkekler-Kızlar) – Alex Srith**
- 3- BANA NELER OLUYOR? – Peter Mayle**
Sistem Yayıncılık

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Cinsel istismar oluşmuşsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.
- Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.
- Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin.Unutmayın bu onun suçu değil...
- Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.

- ***Her vatandaş çocuğa karşı işlenmekte olan istismar suçunu bildirmekle yükümlüdür.***

GÖRMEZDEN GELMEYİN

SUÇA ORTAK OLMAYIN

IMAGE BANK
IMAGE BANK

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğa yeterli bakım sağlamamak. Örneğin kirlı, çıplak, aç bırakmak

Çocuğun isteklerini önemsememek

Çocuğa vurmak veya aşağılamak

Çocuğun eğitim ve oyun hakkını elinden almak

Çocuğu hizmetçi gibi kullanmak

Çocuğun sağlık gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğu sözel olarak hırpalamak

Çocuğun eğitim gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğun dokunulmasını istemediği yerlerine dokunmak

Zarar verecek durumlarda çocuğu denetimsiz bırakmak

Çocuğu kendi çıkarları için kullanmak

Çocuğun duygusal gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğu örseleyerek, itip kakarak öfke çıkarmak

Çocuğa pornografik malzemeler göstermek

Çocuğu kendine dokunmaya zorlamak

Çocuğun özgüvenini yıkmak

Çocuğu gereksiz yere ağlatmak

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğu sözel olarak hırpalamak

Çocuğu gereksiz yere ağlatmak

Çocuğu pornografik malzemeye veya davranışlara maruz bırakmak

Çocuğun dokunulmasını istemediği yerlerine dokunmak

Çocuğu kendine dokunmaya zorlamak

Çocuğun özgüvenini kırmak

Öfkeyi, gerginliği azaltmak için çocuğu örselemek, itip kakmak

Çocuğu kendi çıkarları için kullanmak

Çocuğa yeterli bakım sağlamamak, ör: Kirli, çıplak, aç bırakmak

Çocuğu hizmetçi gibi kullanmak

Çocuğu dinlememek

Çocuğun duygusal gereksinimlerini göz ardı etmek

Başka işler yaptırarak çocuğun eğitim ve hobileri için kullanacağı zamanı harcamak

Kulda çocuğa vurmak veya aşağılamak

Çocuğun tıbbi gereksinimlerini göz ardı etmek

Çocuğun eğitim gereksinimlerini göz ardı etmek

Zarar verecek durumlarda çocuğu denetimsiz bırakmak

BİZİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİZ

BeniKoruyun

Bunu bana borçlusunuz!